

Açık Kalp Ameliyatı Öncesi Hastaların Kaygı Düzeylerinin Yoğun Bakımda Kalış ve Taburculuk Sürelerine Etkisinin İncelenmesi

Özge Yaman, Dilek Aygin

Sakarya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Sakarya

GİRİŞ VE AMAÇ: Bu çalışma, açık kalp ameliyatı öncesi hastaların kaygı düzeylerinin ameliyat sonrası yoğun bakımda kalış ve taburculuk sürelerine etkisini incelemek amacıyla gerçekleştirildi.

YÖNTEM: Çalışma, etik kurul onayı alındıktan sonra Eylül 2017-Nisan 2018 tarihleri arasında, bir eğitim-araştırma hastanesinde açık kalp ameliyatı geçiren 77 hastayla gerçekleştirildi. Verilerin toplanması sürecinde hastalara ameliyat öncesi hasta bilgi formu ve Karancı ve Dirik (2003) tarafından geliştirilen "Ameliyata Özgü Kaygı Ölçeği (AÖKÖ)" uygulandı. Hastalar ameliyat sonrası taburcu olduktan sonra yoğun bakımda kalış süreleri ve ameliyat sonrası kaçınıcı günde taburcu oldukları incelendi. Veriler, ortalama, standart sapma, frekans dağılımı, mann whitney u, spearman korelasyon ve kruskal wallis testleriyle değerlendirildi.

BULGULAR: Katılımcıların yaş ortalamasının $58,63 \pm 11,85$, %72,7'sinin erkek, %46,8'inin fazla kilolu olduğu tespit edildi. %58,4'üne koroner arter bypass greft ameliyatı uygulandığı, %54,6'sının kronik hastalığının olduğu, %67,5'inin sigara kullanmadığı, %72,7'sinin kronik hastalıkları için sürekli ilaç kullandığı belirlendi. Hastaların ameliyat öncesi dönemde AÖKÖ puan ortalaması $22,69 \pm 6,273$ olarak hesaplandı ve buna göre "orta düzeyde kaygı" yaşadıkları belirlendi. Yoğun bakımda ortalama $3,19 \pm 1,899$ gün kaldıkları, ameliyat sonrasında ortalama $9,06 \pm 4,753$ günde taburcu oldukları belirlendi. Kaygı düzeyi, beden kitle indeksi, kronik hastalık varlığı, sigara kullanma, ilaç kullanma, önceden ameliyat olma, önceden bilgi alma, aileden birinde kalp hastalığı varlığı ile yoğun bakım ve taburculuk süreleri arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki olmadığı saptandı ($p > 0,05$). Aort anevrizması, miksoma, atrial septal defekt ameliyatı uygulananlar ile kalp kapak değişimi/onarımı uygulananların ameliyat sonrası taburculuk süreleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmadı ve kalp kapak değişimi/onarımı sonrası taburculuk süresinin daha uzun olduğu tespit edildi ($p < 0,05$). Yaş ile taburculuk süresi arasında çok zayıf, pozitif yönlü ($p = 0,046$; $r = 0,228$) ilişki olduğu, yoğun bakımda kalınan süre ile ameliyat sonrası taburcu olunan gün sayısı arasında orta düzeyde, pozitif yönlü, istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu belirlendi ($p = 0,000$; $r = 0,585$).

TARTIŞMA VE SONUÇ: Açık kalp ameliyatı uygulanan hastaların ameliyat öncesi dönemde orta düzeyde kaygı yaşadıkları ancak bu kaygının yoğun bakım ve taburculuk sürelerine etkisinin olmadığı belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Açık kalp ameliyatı, kaygı, taburculuk, yoğun bakım.